

Referință

În legătură cu pretențiile S.A. „Termocom” înaintate către Dl Veaceslav Ioniță, de către S.A. „Termocom” menționăm următoarele:

1. Una din misiunile inerente societății civile este de a participa activ și contribui la edificarea unei societăți deschise, în care activitatea diferitor subiecte care prezintă interes public deosebit să fie un obiect permanent al analizei și monitorizării. Astfel, este asigurată creșterea responsabilității factorilor de decizie și a calității actelor adoptate de ei. În acest sens, este incontestabil faptul că activitatea S.A. „Termocom” în calitate de prestator al serviciilor publice, care sunt de importanță vitală, prezintă un interes public deosebit și trebuie să fie obiectul unei atenții sporite, inclusiv din partea societății civile. De aceea, experții IDIS, nu au făcut altceva decât și-au realizat misiunea, prin aducerea la cunoștința publicului a unor date și interpretări proprii asupra activității S.A. „Termocom” și altor actori în cadrul procesului de asigurare a mun. Chișinău cu energie termică.
2. Utilizarea în reclamație a unor astfel de termeni precum „aberații”, „insinuări mincinoase” și „eronat false”, din start creează o confuzie și contradicție între intențiile declarate ale S.A. „Termocom” și faptele lui reale. Astfel, pe de o parte, S.A. „Termocom” interpretează în mod foarte subiectiv anumiți termeni, manifestând indignare și supărare pentru faptul că Dl. Ioniță utilizează astfel de termeni precum „însușire” și „năstrușnice”, care după sensul și conținutul lor real nu pot afecta deloc onoarea, demnitatea și reputația oricărei persoane. Pe de altă parte, S.A. „Termocom” utilizează termeni a căror sens, după gravitate, depășesc cu mult pe cei utilizați de către Dl. Ioniță.
3. Termenul de „însușire”, conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române (DEX ed. II-a, București, 1998 pag.537), are următoarele semnificații principale: a pune stăpânire, a asimila, a lua în stăpânire, a-și apropiua. Deci, constatăm că, în fond, acest termen are conotații pozitive, iar pretenția și interpretarea S.A. „Termocom” în acest caz este disproportională, pur subiectivă și absolut neîntemeiată. Posibil ca în cadrul S.A. „Termocom” să existe careva date și informație care generează un alt înțeles al termenului respectiv, ceea ce rămâne de concretizat. Nu este clar ce l-a supărat așa de tare pe prestatorul de energie termică: faptul că a fost menționată doar o sumă atât de mică de 85 mln. lei, pe când în realitate pe parcursul activității sale S.A. „Termocom” însușește (primește, asimilează, utilizează, folosește etc.) cu mult mai multe resurse financiare??? (conform unor date pe parcursul numai al anului 2008, primăria mun. Chișinău a transferat peste 400 mln. lei) În acest sens, Dl. Ioniță s-a referit doar la unul din aspectele raportului, care vizează un element din structura tarifului, care, în opinia autorilor raportului, nu ar trebui să fie inclus în tariful achitat de consumatorii casnici.
4. Termenul „năstrușnic”, potrivit acelaiași DEX (pag. 673), semnifică: care ieșe din comun, bizar, ciudat. Utilizarea acestui termen cu referire la activitatea S.A. Termocom reprezintă o judecată de valoare, se bazează pe mai multe date și fapte incontestabile și, în consecință, nu trebuie dovedită. Numai faptul că S.A. „Termocom”, din momentul intrării în procedura de insolvență, până în prezent și-a triplat datoriile; oare nu poate fi considerat năstrușnic (ciudat, ieșit din comun, bizar)?
5. Prețul de 6150 de lei pentru 1 Gcal rezultă din datele și informația prezentată de către S.A. Termocom la justificarea cererii sale privind mărirea tarifului la energie termică. De aceea, pretenția sa față de experții IDIS este cel puțin „năstrușnică”. În acest sens, ar fi mai bine dacă S.A. Termocom ar iniția o anchetă internă prin care să stabilească cauzele apariției unor astfel de date. Mai mult ca atât, prezentarea unor astfel de date eronate și contradictorii în justificare cererii sale de mărire a tarifului, ar trebui să

- constituie un obiect de atenție sporită din partea organelor de anchetă, deoarece este vorba despre utilizarea mijloacelor bugetare publice.
6. Declarațiile Dlui Ioniță, în fond, reprezintă niște opinii și „judecăți de valoare” efectuate în cadrul realizării dreptului la libera exprimare și accesul la informație, care sunt garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile și Libertățile Omului. În acest context, conform practicii judiciare naționale și internaționale, pe de o parte, cerința de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit. Pe de altă parte, invocarea probei verității în acest caz ar constitui o încălcare a libertății de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art.10 din Convenția Europeană.

Referitor la intenția S.A. Termocom de a ne acționa în judecată, am dori să menționăm că sprijinim cu desăvârșire această idee, ne vom pregăti foarte bine și vom prezenta toate probele necesare pentru a demonstra netemeinică și caracterul subiectiv al pretențiilor sale. Aceasta deoarece considerăm că în condițiile Republicii Moldova numai printr-un proces de judecată public sprijinit printr-o campanie largă de informare publică se va putea elucida și ancheta pas cu pas, comportament după comportament, toate aspectele „năstrușnice”, în opinia noastră și a publicului larg, din activitatea economico-financiară a S.A. Termocom pe parcursul perioadei 2001-2008 și, care, de mai mulți ani, s-au aflat în afara atenției organelor abilitate cu dreptul de a verifica utilizarea mijloacelor financiare publice. Suntem siguri că acest proces și activitatea S.A. „Termocom” va trezi un interes deosebit din partea opiniei publice și nu numai.

Mai mult, în baza materialelor studiilor realizate de către experții IDIS, vom insista, în modul prevăzut de lege, pe lângă organele abilitate, la efectuarea unor anchete privind faptele constatate în raport, în vederea aprecierii din punct de vedere a responsabilității factorilor decizionali și a funcționarilor din cadrul S.A. „Termocom”.

De asemenea, prin această referință solicităm S.A. „Termocom” să inițieze o anchetă internă rezultatele căreia să le facă publice, prin care să elucideze cauzele și motivele prezentării către autoritățile publice a unor date și rapoarte care conțin informații neverificate, necorelate și contradictorii, din analiza cărora rezultă concluzii „năstrușnice”. Cu atât mai mult că, în baza acestor date și informații, S.A. Termocom solicită majorarea tarifului, adică pretinde la mijloace publice suplimentare pentru a le însuși (asimila, utiliza, apropia, a pune stăpânire, a lua în stăpânire etc.) ulterior.

Doctor în științe economice
Conferențiar universitar ASEM
Expert pe probleme economice, IDIS „Viitorul”
Veaceslav Ioniță

18/11/2008